

Другою особливістю правотворчості і правозастосування в посттоталітарному суспільстві є те, що вони здійснюються, як зазначалось вище, в умовах хаосу або дезорганізації перехідного суспільства і його правової системи.

Саме тому, наочною та болючою ознакою сучасного вітчизняного права є домінування у його середовищі правового нігілізму, який зумовлюється низьким рівнем правової свідомості та правової культури, а інколи і правовою безграмотністю. При цьому під правовим нігілізмом розуміють «...напрямок політико-правової думки, який відкидає соціальну цінність права і культивує негативне ставлення до нього. Належить до стійких і поширених виявів деформації правосвідомості населення. Може мати місце і в прямій і в прихованій формі: від скептичного ставлення до права до повної зневири у його реальних та потенційних можливостях». [4, с.42]

Отже, важливим напрямом розвитку сучасного права є забезпечення його ідей, принципів і положень, на основі узагальнення світового досвіду правотворення та праворозуміння. Саме це, на нашу думку, буде сприяти розвитку громадянського суспільства, де держава і людина несуть взаємну відповідальність згідно з правовим законодавством.

Список використаних джерел:

1. Львова О.Л. Дія права природного та позитивного: порівняльний аспект // Права держава. Випуск 23.- К: Ін-т держави і права ім. В.М. Корещького НАН України, 2012.- 688 с.
2. Макарєнко Л.О. Право як вияв культури сучасного суспільства. Випуск 23.- К: Ін-т держави і права ім. В.М. Корещького НАН України, 2012.- 688 с.
3. Колодій А.М. Громадянське суспільство та права держава: проблеми і шляхи розбудови // Право України, 2010.-№ 7.- С.14.
4. Юридична енциклопедія: в 6 т. редкол.: Шемшученко (голова редкол.) та ін. - К., 2003.- Т.5.П-С.-736 с.

ЗАХИСТ ІНТЕРЕСІВ ОСОБИ, СУСПІЛЬСТВА І ДЕРЖАВИ ЯК МЕТА КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Яцишин Ю.М.

студент юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії держави і права Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки **ХГО**

Актуальність даної теми визначається реформуванням пенітенціарної системи України, зокрема її законодавчої бази, з метою наближення до кращих європейських стандартів, а відтак філософсько-теоретичні основи захисту інтересів особи, суспільства і держави мають стати підвалиною пенітенціарної доктрини держави.

З цього приводу у науковій юридичній літературі увага все більше акцентується на необхідності безумовного дотримання принципів кримінально-виконавчого права – невідворотності виконання і відбування покарань, законності, справедливості, гуманізму, демократизму, рівності засуджених перед законом, взаємної відповідальності держави і засудженого, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки, поєднання з виправним впливом, участі громадськості в передбачених законом випадках у діяльності органів і установ виконання покарань. На думку науковців, це основні ідеї, керівні положення, які визначають стратегію функціонування інститутів і норм цієї галузі права, забезпечують політико-правову системність, регулювання суспільних відносин, що складаються при виконанні кримінальних покарань [1, с. 4; 2, с. 90; 3, с. 6–9].

Визначаючи мету “захист інтересів особи, суспільства і держави” як мету кримінально-виконавчого законодавства, законодавець тим самим намагається впровадити у вітчизняне законодавство концепцію “соціального захисту”. В науковій літературі – це філософсько-світоглядна система співвідношення моралі, права і політики; юридичні, економічні, соціальні гарантії захисту особи та гарантії проти зловживання владою; механізм забезпечення прав людини та свободи особи в культурологічних вимірах громадського суспільства [4, с. 277].

Соціальний захист обумовлений конституційним принципом адже Україна є соціальною державою (ст. 1 Конституції). Важлива складова соціального захисту – соціальне забезпечення, що є державною системою захисту населення від соціальних ризиків, в тому числі й ув'язнення. У правовому відношенні він підкріплений правовим статусом засуджених, окресленим ст. 7 Кримінально-виконавчого кодексу України, згідно з якою:

1. Держава поважає й охороняє права, свободи і законні інтереси засуджених, забезпечує необхідні умови для їх виправлення і ресоціалізації, соціальну і правову захищеність та їх особисту безпеку.

2. Засуджені користуються всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, визначених законами України та Кримінально-виконавчим кодексом України і встановлених вироком суду.

3. Правовий статус засуджених іноземців і осіб без громадянства визначається законами України, а також міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

4. Правовий статус засуджених визначається законами України, а також Кримінально-виконавчим кодексом, виходячи із порядку й умов виконання та відбування конкретного виду покарання.

Відповідно до ст. 8 КВК України засуджені мають право на отримання інформації про свої права, обов'язки, порядок і умови виконання та відбування призначеного судом покарання; на гуманне ставлення до себе і на повагу гідності, власивітій людській особистості; звертатися відповідно до законодавства з пропозиціями, заявами і скаргами до адміністрації органів і установ виконання покарань, їх вищих органів, а також до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Європейського суду з прав людини та відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна, до уповноважених осіб таких міжнародних організацій, суду, органів прокуратури, інших органів державної влади, місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Крім того, засуджені мають право на охорону здоров'я, соціальне забезпечення та особисту безпеку, їм гарантується право на правову допомогу.

Таким чином, є всі підстави стверджувати про сформованість в основному комплексного суспільного механізму захисту прав, свобод і законних інтересів громадян, держави й суспільства в цілому. Звичайно, цей механізм спроможний забезпечити ідеальний правопорядок, про який заявлено вище. Однак, на практиці, у повсякденному житті, такого стану фактично не буває, про що свідчать хоча б численні правопорушення, які постійно супроводжують кримінально-виконавчий процес, і на які щоразу звертають увагу спостережні комісії, правозахисні групи та організації, громадськість.

Список використаних джерел:

1. Кримінально-виконавчий кодекс України (відповідає офіц. текстів). – К. : Вид ПАЛИВОДА А.В., 2008. – 88 с. (Кодекси України)
2. Яцишин М. М. Історико-правові засади кримінально-виконавчої політики України : монографія / М. М. Яцишин. – Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. – 448 с.
3. Кримінально-виконавчий кодекс України : наук.-практ. комент. / А. Х. Степанюк І. С. Яковець ; за заг. ред. А. Х. Степанюка. – Вид. 2-ге, доповн. і переробл. – Х. : Одиссей, 2008. – 560 с.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ В СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Куріосова К.О.,

студент Інституту підготовки слідчих кадрів для органів МВС України Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права №2 Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» *Володіна О.О.*

Характерною особливістю динаміки сучасної економічної злочинності в Україні є її стійке зростання. Економічні злочини складають суттєву небезпеку як для підприємств, так і для суспільства в цілому, не лише через значну поширеність та різноманітність проявів злочинної діяльності, але й через соціально небезпечний характер цих діянь.

Економічні злочини, завдають значної шкоди діяльності підприємств, установ, організацій, будь-якої форми власності. Сьогодні не секрет, що в компаніях багатьох країн світу існують “подвійні” бухгалтерії, не приховується фальсифікація показників звітності, приховуються витрати й занижуються податкові платежі, відкриваються чорні готівкові каси, виплата заробітної плати відбувається без відповідних нарахунків. Навіть аудиторські стандарти й облікові принципи США (GAAP), що вважалися найбільш сучасними і досконалими, не стали перешкодою для шахрайських дій на багатьох гігантських корпораціях, що призвело до подальшого їх банкрутства. У цих умовах виникає необхідність використання нових підходів у виявленні та попередженні даних шахрайських дій. За даними офіційної статистики МВС України, за 2011р. в Україні виявлено 3664 злочинів економічної спрямованості, з яких лише 29647 злочинів розкрито, встановлено 17283 особи, що вчинили злочини [1].

Держава поставила правоохоронні органи і їх співробітників у нові умови, не забезпечивши повною мірою необхідними засобами успішної протидії злочинності. З урахуванням цього, стратегія правоохоронних органів щодо протидії злочинності повинна полягати в максимально ефективному використанні наявних сил і засобів, тоді як ці засоби на практиці частенько використовуються безсистемно, без

урахування особливостей і обставин конкретної ситуації [2, с. 11-12].

Практична діяльність і наукове пізнання здійснюється різними методами, які можна класифікувати за декількома підставами, у тому

числі залежно від характеру виконуваної діяльності, стадій дослідження тощо. Зміну економічної обстановки і законодавчої бази породило виникнення нових видів злочинів, для розслідування яких було потрібно розробляти нові методики. С.Н. Іванов підкреслює, що «для сучасного етапу розробки методологічних питань характерна все більша диференціація їх вмісту стосовно різних галузей суспільної практики.[3,с 9].

На перший погляд може здатися, що загальний метод пізнання, з точки зору діалектики, жодним чином не пов'язаний з методологією стосовно процесу розкриття та розслідування злочинів, у сфері оперативної-розшукової діяльності, кримінального процесу, криміналістики тощо. Проте він відіграє основоположну роль у виробленні науково обґрунтованих рекомендацій щодо організації розслідування злочинів,